

III.3 Spojité větve logaritmu, index bodu ke křivce

Věta 8. Necht' $\varphi : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ je křivka a $f : \langle \varphi \rangle \rightarrow \mathbb{C}$ je spojitá funkce, která na $\langle \varphi \rangle$ nenabývá hodnoty 0. Pak existuje spojitá funkce $L : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ taková, že $f(\varphi(t)) = e^{L(t)}$ pro $t \in [a, b]$. Jsou-li L_1 a L_2 dvě takové funkce, pak existuje $k \in \mathbb{Z}$, že $L_1(t) - L_2(t) = 2k\pi i$ pro $t \in [a, b]$.

Je-li navíc φ cesta, f je holomorfní na $\langle \varphi \rangle$ a f' spojitá na $\langle \varphi \rangle$, lze volit

$$L(t) = \log(f(\varphi(a))) + \int_a^t \frac{f'(\varphi(s))}{f(\varphi(s))} \varphi'(s) ds.$$

Definice. Necht' φ , f a L jsou jako ve Větě 8. Pak **přírůstkem logaritmu funkce f podél křivky φ** rozumíme číslo

$$\Delta_\varphi \log(f) = L(b) - L(a).$$

Větička 9. Je-li φ cesta, f holomorfní na $\langle \varphi \rangle$ a f' spojitá na $\langle \varphi \rangle$, pak

$$\Delta_\varphi \log(f) = \int_\varphi \frac{f'(z)}{f(z)} dz.$$

Poznámka. Později dokážeme, že je-li f holomorfní, je f' automaticky spojitá.

Definice. Necht' φ je uzavřená cesta a $a \in \mathbb{C} \setminus \langle \varphi \rangle$. Pak **index bodu a vzhledem ke křivce φ** je definován vzorcem

$$\text{ind}_\varphi a = \frac{1}{2\pi i} \int_\varphi \frac{1}{z - a} dz.$$

Poznámka. Je-li φ uzavřená cesta a $a \in \mathbb{C} \setminus \langle \varphi \rangle$, pak $\text{ind}_\varphi a = \frac{1}{2\pi i} \Delta_\varphi \log(z - a)$.

Definice. Necht' $M \subset \mathbb{C}$ je množina. Množinu $A \subset M$ nazveme **komponentou množiny M** , je-li maximální souvislou podmnožinou M (tj. je-li A souvislá a přitom každá množina B splňující $A \subsetneq B \subset M$ je nespojivá).

Větička 10. Necht' $\Omega \subset \mathbb{C}$ je otevřená. Pak každá její komponenta je otevřená množina.

Věta 11 (vlastnosti funkce $\text{ind}_\varphi a$). Necht' φ je uzavřená cesta. Pro $a \in \mathbb{C} \setminus \langle \varphi \rangle$ položme $\iota(a) = \text{ind}_\varphi a$.

- (1) Funkce ι nabývá jen celočíselných hodnot.
- (2) Funkce ι je konstantní na každé komponentě množiny $\mathbb{C} \setminus \langle \varphi \rangle$.
- (3) Funkce ι je rovna nule na neomezené komponentě množiny $\mathbb{C} \setminus \langle \varphi \rangle$.

Poznámky. (1) Je-li φ kladně orientovaná kružnice o středu a a poloměru r , pak

$$\operatorname{ind}_{\varphi} z = \begin{cases} 1 & \text{pro } z \in U(a, r), \\ 0, & \text{je-li } |z - a| > r. \end{cases}$$

(2) Platí **Jordanova věta**: Je-li $\varphi : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ uzavřená cesta taková, že φ je prostá na $[a, b)$, pak množina $\mathbb{C} \setminus \langle \varphi \rangle$ má právě dvě komponenty – jednu neomezenou (na ní je index roven nule) a jednu omezenou (na ní je index roven buď 1 nebo -1).

(3) Platí následující **propichovací věta**: Nechť φ je uzavřená cesta, $a, b \in \mathbb{C}$ taková, že $b - a > 0$, úsečka spojující body a, b protíná $\langle \varphi \rangle$ v jediném bodě z_0 , ten je různý od a, b , existuje jediné t_0 , pro které $\varphi(t_0) = z_0$, a $\operatorname{Im} \varphi'(t_0) \neq 0$. Pak

$$\operatorname{ind}_{\varphi} a - \operatorname{ind}_{\varphi} b = \operatorname{sgn} \operatorname{Im} \varphi'(t_0).$$